

Civilizační význam techniky, zejména ICT (Mgr.Kamil KopecnýPh.D.)

Obsah kapitoly

Text kapitoly

V souvislosti s využíváním techniky ve všech oblastech života člověka jako jednotlivce i lidského společenství jako celku stoupá množství změn - můžeme hovořit o kontinuu změn - dochází k restrukturační ekonomického života společnosti. Zvláště patrná je tato okolnost, uvažujeme-li o nezbytnosti, možnostech, limitech a důsledcích zařazování ICT (zkratka pro informační komunikační technologie) do našich teoretických i praktických aktivit. Zjišťujeme, že „počítačová gramotnost“ či „počítačová ngramotnost“ může mít a má dopady na schopnost či neschopnost zorientovat se ve stále výrazněji technizovaném a byrokratizovaném světě. Vytváří předpoklady k tomu, aby ti, kteří jsou „počítačově gramotní“ a mají bezproblémový přístup k ICT, byli ve výhodnějším postavení, než ti druzí. Zřetelněji se ukazuje, že další kultivace života v našem civilizačním okruhu je vázána na stále rozsáhlejší zpřístupňování a využívání ICT v průběhu celoživotního vzdělávání.

Například akademické prostředí zřetelně ukazuje, že tento proces není záležitost pouze studujících, ale i učitelů, z nichž si někteří až v poměrně pokročilém věku uvědomili, jaký potenciál se v e-learningu skrývá a začali rozvíjet svou „počítačovou gramotnost“. V diferencím světě nemůžeme nutnost neustálého vzdělávání a možnosti, které poskytuje počítačem podporovaná výuka, ignorovat nebo podceňovat.

Vztah ICT a vzdělávání ↑

Vztah mezi ICT a vzděláváním je mnohohodimensionální a souvisí s:

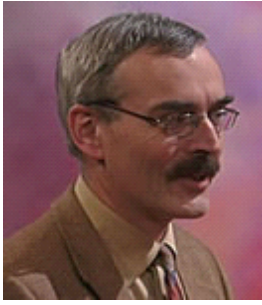
- vytváření znalostí
- uspořádávání znalostí
- distribucí znalostí
- rozvíjením produktivního myšlení
- rozvíjením souvislostního myšlení
- akcentací procesů rozumění a dorozumění
-

Smyslem stále výraznějšího začleňování ICT do života společenství by mělo být posilování takových kompetencí jako je:

- dovednost komunikace a kooperace
- schopnost racionální argumentace
- posuzování problémů z více perspektiv
- tolerance
- participace a kultivace schopnosti hodnocení
- vyvozování závěrů pro vlastní rozhodnutí a jednání v multikulturním prostředí na bázi interdisciplinárního až transdisciplinárního přístupu.

- Tyto kompetence by měly být ve vzdělávající se, učící se společnosti dominantními, ale jak upozorňují mnozí autoři, není to vůbec jednoduché. Ale to už se můžete sami přeciť v následujících příkladech.

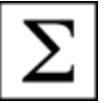
Ondřej Hausenblas např. píše: „ příliš velké části lidí v důležitých pozicích schází dovednost i mimo svůj úzký obor soustavně myslet.... Kolik expertů se naučilo spojovat svůj akční rádius s rádií druhých? Většina dokonce ani necítí odpovědnost za to, aby tak činili. Projevuje se to nesmiřitelností koncepcí odborníků na dopravu a ekologii, na daně a sociální sítě, na školství a zaměstnanost a kdekoliv jinde. Sladovat svou práci a zájem s druhými - to by školy také měly českou mládež naučit. Možná by se schopnost překračovat sama sebe dala projevovat i tak, že vzdělaný člověk se zdravým rozumem nebude soudit jen podle sebe...“

Autoři A. a H. Tofflerovi ve své práci „Nová civilizace“ poukazují na to, že struktura lidského poznání se otřásá změnami a nevyznačuje se pouze akumulací fakt. „Stejně jako dnes restrukturujeme společnosti a celé ekonomiky, totálně reorganizujeme produkci a distribuci poznatků a také symbolů potřebných k jejich sdělování. Vytváříme nové poznatkové sítě, propojujeme pojmy, hierarchie odvozování, chrlíme nové teorie a hypotézy, které se zakládají na nových předpokladech, jazycích, kódech. Různými způsoby uvádíme data do vzájemných vztahů, dáváme je do kontextu, čímž je měníme na informace, které propojujeme do celých znalostních architektur“ (str. 31).

Výše uvedené motivy nás vedou k závěru, že musíme větší pozornost věnovat i:

1. možnostem vzdělávacích strategií současnosti
2. odpovědnosti všech, kteří se na procesu vzdělávání, jeho založení, rozvoji a reflexi podílejí
3. Do tohoto procesu vstupují učitelé a žáci, rodiče a odborníci na pedagogiku a psychologii, politici a informatici...Jedná se o záležitost **nadindividuálního, nadskupinového, nadnárodního významu.**